

Obrazové přílohy

Obr. 1: František Trčala (*Čižmář 2007*, 483).

Článek 1. Hradiško. - 30. července 1935. Hradiško. 1

Na odkopávce sev. záhu jsem našel
několik tuberkulárních střípi. ~~Trávej~~ - Jedem uslechnám.
~~průběžně jsem uslechnám (č. 2, 3).~~ B

Zde byl zobrazen ten jediný sub.

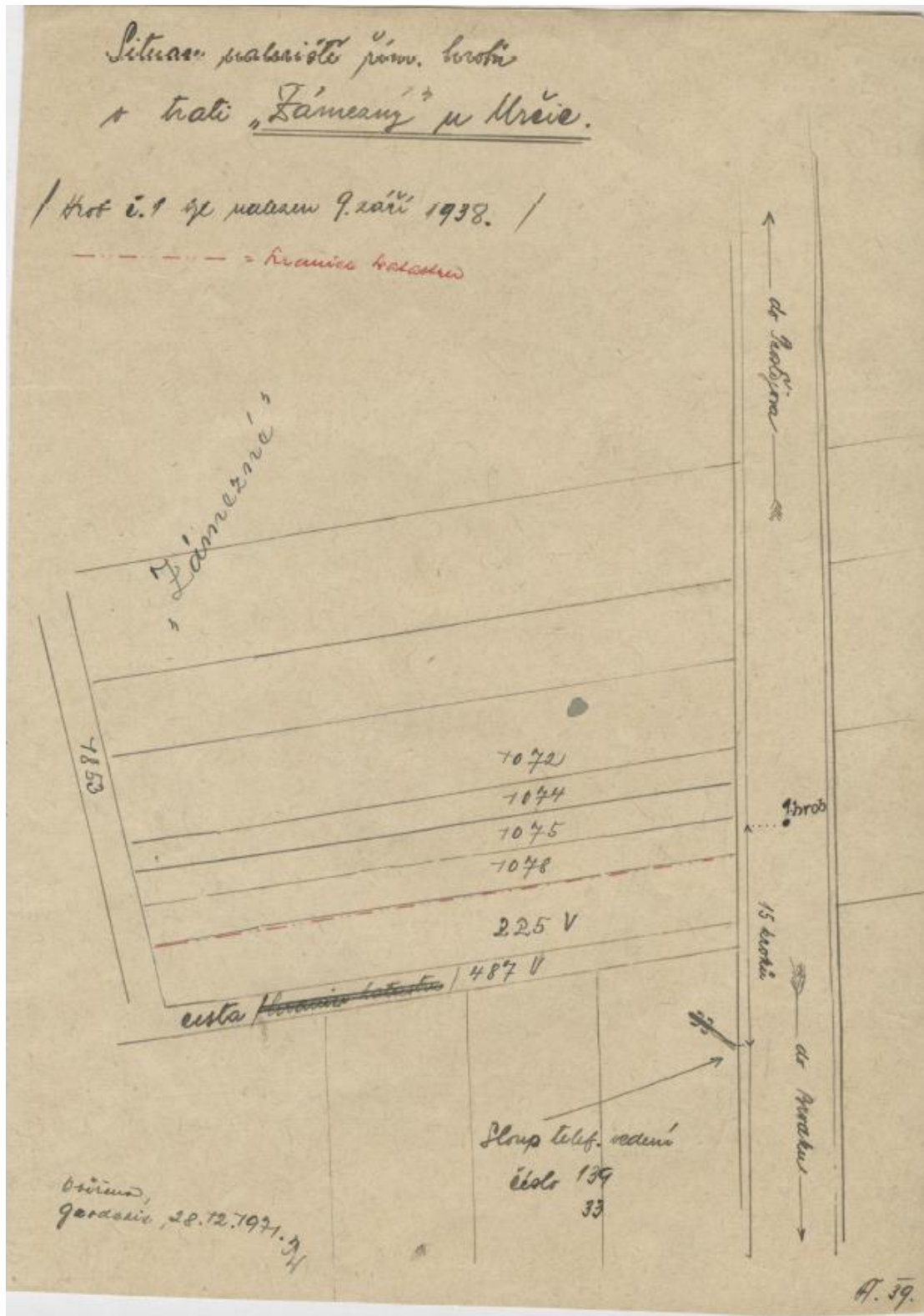
Tak již uvádě p. Gottwald, jemuž
byl odvozen.

Čl. 2. Hradiško. 12. října 1935. - Hradiško. 2

Na západním břehu „místa“ v ho-
mádačel kamenné rybníčku a poli
na hradišti jsem našel dva kusy
rozbitých vulkanických kamennů a železnů.

Jsem to téměř jistě. Větší kus
bílý má v třetí stěně jamku
pro holik stáčeného zařízení, menší

Obr. 2: První zápisy v Trčalově nálezovém deníku (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

Obr. 3: Určice „Zámezný“ – plán lokality s vyznačením hrobu č. 1 (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

„Prostřední pololány“

u Kostelce na Hané.

V roce 1938 zlopal jsem i III. Aut. Vrčovice
u Prostějova na známém místě „Prostřední pololány“ na fauně vrt. (sv. 1536/1) 11 pumčů, 1
čarozel luti. Vědral jsem je jako v obřadní luti
Aut. Ottwaldem pěstováni zlopalce, a publikoval
v Řádu muzeu města Prostějova v r. 1932.

Grób 432. Popelnice uložena ai v houbce
30 cm byla odována ai ke dnu. Čaradl by zypnub
a omieo přelun, ke luti nandipodně patiči.
14.10.1938.

Grób 433 byl uložeu v houbce 38 cm.
Spni luti, miu umiui jsem mlodari nenáel, byly
v popelnici na toka polánie a kmiu pcelu
odoraué.
14.10.1938.

Grób 434 byl odován. Umiu abylými kottmi
se naskyly 2 korálky: jeden velký a narekucelior
skla pškoruý a malý se plia zeleuho.
17.10.1938.

Obr. 4: Nálezová zpráva z výzkumu v Kostelci na Hané „Prostřední pololány“ (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

Ž E Š O V - slovanské pohřebiště
v "Záblatí",

nádobky :

č.1

7/1

č.2

9/2

Hrad.

Obr. 5: Původní Trčalova dokumentace nálezů z Žešova „Záblatí“ (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

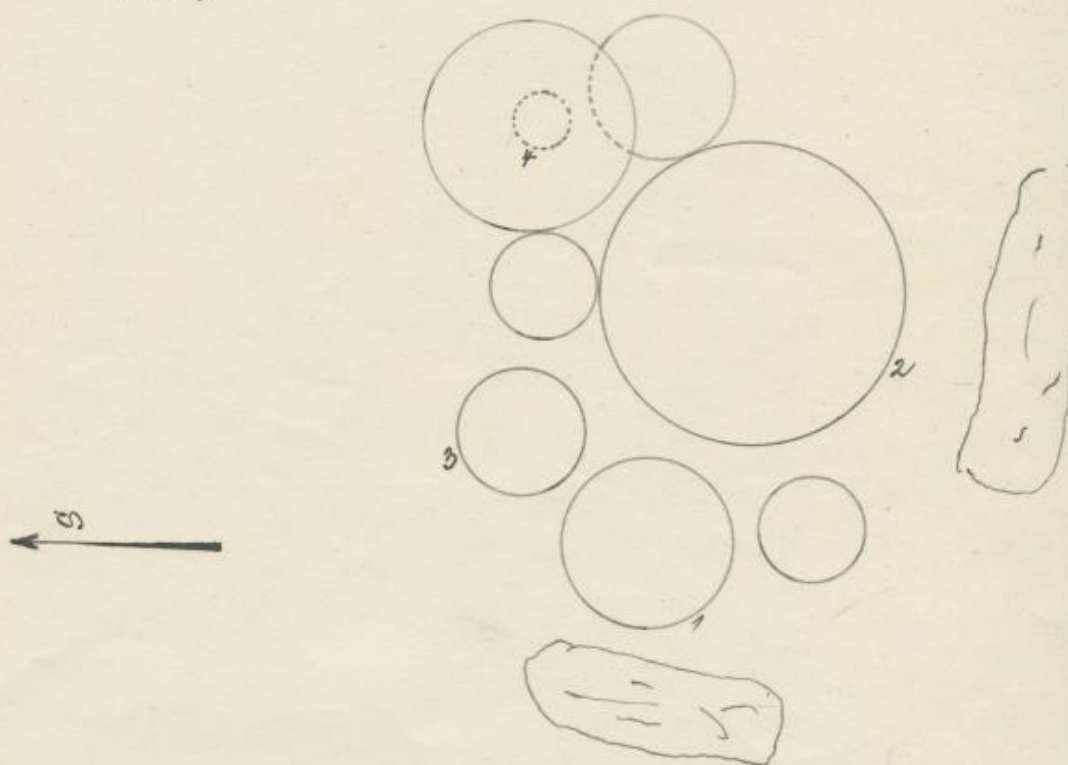
Slatinky

„Nivky“

Hrob 192.

(Plát.)

1 : 10

Obr.6: Trčalova kresebná dokumentace hrobu č. 192 Slatinky „Nivky“ (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

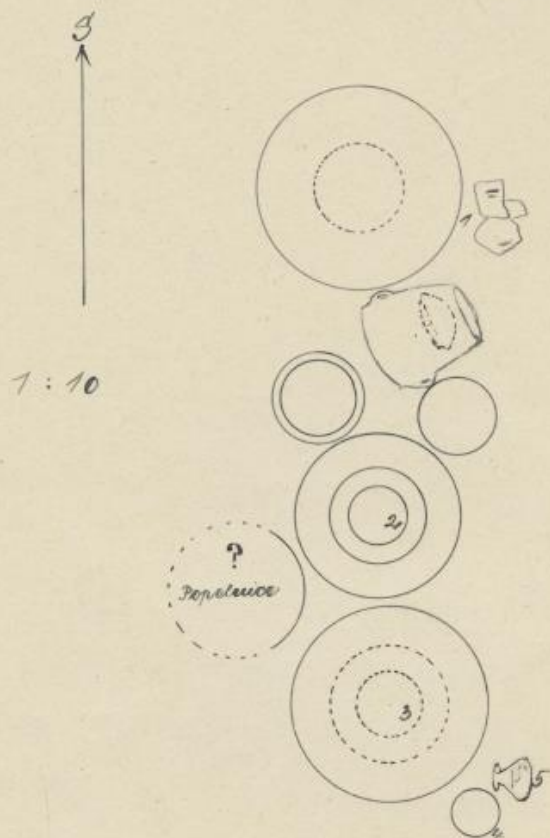

Obr. 7: František Trčala na výzkumu v Domamyslicích „Pod Hájem“ (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

Domamyslice

„Klínky“

Hrob 235.

Obr. 8: Trčalova kresebná dokumentace hrobu č. 235 Domamyslice „Klínky“ (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

P o t v r z e n í .

František Trčala, nar. 3.10.1915 v Přerově
nacházel se ve zdejší vazbě od 28.2.1946 do 3.12.1946,
kdy byl dodán do vazby krajského soudu v Olomouci.

V Prostějově, dne 6.12.1946.

Věznice okresního soudu

František Gerolík
soudní podřídník
dozorce vězňů.

Obr. 9: Potvrzení o vazbě Františka Trčaly ze dne 6. prosince 1946 (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

Prohlášení,

Pan MUDr. František Trčala v Prostějově, Selského 8, jest mně osobně znám a to asi od r. 1938; byl jsem s ním v osobním i písemném styku, vldáše kdysi jsem poznal jeho hlubší zájem o studium vlastenecké prehistorie a jeho obětavou snahu zachrániti mnoho střežitých náleziš na Prostějovsku. Poznám jsem také jeho značné síly a ocenil i jeho vědomosti a snažil jsem se též získati ho do personálu Stát. archeologické instituce.

Za okupace choval se shora jmenovaný jako uvědomělý Čech a potud jsme mluvili o téživých poměrech tehdejšího, nest. p. Trčala tak téžce německý teror a násilí na našem národě pachané jako všichni věrní vlastenci a těžil se na konec války a určitou porádku Německa!

Když v r. 1941 zemřel můj dlouholetý spolupracovník, moravský archeolog Ant. Gottwald, odkázal p. Trčala jako vykonavatel Gottwaldovy poslední vůle z jeho pozůstalosti všechny mé vlastnoručně dopisy a mně odevzdal. Poněvadž + Gottwald odkázal všechny svůj majetek městu Prostějovu, mohly se mé dopisy tehdy za německých starosty de Giertha snadno dostat do nepovolanyh německých rukou a spůsobiti mně nemalé nepříjemnosti, což svým záměrem p. Trčala včas zabránit.

V Brně, 3. března 1947.

I. L. Červinka

kada ověřovací správy v v.

Brno, Lerchova 55.

Obr. 10: Čestné prohlášení Innocence Ladislava Červinky (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA
Filosofická fakulta Palackého university v Olomouci

VYSVĚDČENÍ (Colloquium)

Pan ✓
Slečna

narozen(a) v

František Trčala,

roku *1915*

řádný posluchač(ka) filosofické fakulty

Palackého university v Olomouci v *I.* semestru, vykonal(a) u nížeupsaného kolokvium

z *3* hodinunu přednášky *o zimmion* semestru stud. roku *1947/48*

o *lidstvou na úsvitě dějin, část III.*

a osvědčil(a) prospěch *velmi dobrý*

V Olomouci dne *28. ledna* 1948.

J. J. Janoušek

Podpis

Viděl:

J. Novák

děkan

Obr. 11: Vysvědčení Františka Trčaly o absolvování kolokvia ze předmětu Lidstvo na úsvitě dějin III. (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

H R A D Č A N Y - pohřebiště
"Špitále" nad lomem

8.hrob

bronzová dýka :

63/1

špitále

osudíčko /1/

M/1

Únět.

Obr. 12: Trčalova fotografická dokumentace nálezů z Hradčan (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

Prostějov, 7.4.1991

Pan
PhDr. Stanislav S t u c h l í k , CSc.,
archeologický ústav ČSAV
B r n o , sady Osvobození 17/19

Vážený pane doktore !

K Vašemu dopisu ze dne 22.3.t.r., který mi byl doručen 26.3.1991 a jímž odpovídáte na moje vyjádření ze dne 31.10.1990 k zaslánímu předběžnému textu úvodní části Vašeho článku "Únětická pohřebiště v Hradčanech", sděluji toto :

Po jistém zaváhání souhlasím, abyste mne uvedl jako spoluautora cit.článku, prosím však,

abyste mi ještě zaslal posledně upravený text Vašeho článku /resp.jeho část/,

aby tam bylo v poznámce /nejlépe pod čarou/ uvedeno, že podrobné nálezové zprávy o mých věcech jsou v mé práci nazv. "Únětické hroby a nálezy ze sídelních vrstev u Hradčan", sepsané již r.1987 a uložené v archivu Vašeho ústavu, a

aby onen jediný přípustný rozměr publikovaných předmětů byl převzat z výše uvedeného spisu, t.j. podle mého měření a nikoliv podle fantazie.

Že "z jednoho rozměru a obrásku lze vyvodit všechny další rozměry", jak tvrdíte, je ovšem dosti pochopné, zvláště pokud Vaši kreslíři ve snaze o zjednodušení práce stěny nádob narovnávají, aby půdorysy vyšly pěkně podle kružítka.

Za podmínky odkazu na moji cit.práci souhlasím i s rasantní redukcí mých zpráv a v zájmu souladu s Vašim rozbořením i s Vámi prosazovanými změnami v terminologii keramiky, ačkoliv to, co Vy nazýváte "koflíkem" /z hrobu č.5 a 7/ jsem znal vždy jenom jako "typický únětický hrníček", ve větší podobě jako "hrnec" /z hrobu č.7/, zatímco názvem "koflík" bývala vždy označována malá bezúchá nádobka celkem kuželového tvaru.

Lituji, že jsem promeškal dobu, kdy jsem snad mohl vypublikovat svoji pečlivě sestavenou zprávu bez požadovaných změn a tak se připojit k dřívějším badatelům těmito ohledy nezatíženým..

Děkuji Vám za pozornost a zůstávám zatím

se srdečnými pozdravy

Váš

JUDr.František T r č a l a ,
Tetín 8, 796 01 Prostějov ,

Obr. 13: Dopis Františka Trčaly Stanislavu Stuchlíkovi ze dne 7. dubna 1991 (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

Č E C H O V I C E

Ze sídliště "Čechovsko" /"u Liborka"/ :

I. Kamenné nástroje a předměty vrtané,

a/ přípravné tvary :

1. kladívko do hrubého tvaru vyklepané ; týl téměř plochý přední strana prohnutá k ostří, protějšší strana a boky rovné, vč. v "eurovém" stavu, nebylo započato s vrtáním.

d = 82 mm, š. = 36 mm,

tl. v předpokládaném provrtu - 34 mm

hmotnost = 182 g

Jemný nazelenalý pískovec.

2. mlátek, přípravný tvar, oblý týl, boč.stěny sbíhavé k ostří, čela vyklepaná do roviny ; nebylo započato s vrtáním. Částečně orbou poškozený.

d = 63 mm

tl. = 28 mm

š = 31 mm

hm. = 101 g

Jemný nazelenalý pískovec.

Jevišov.

Obr. 15: Trčalova původní dokumentace nálezů z „Čechovska“ (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

Doc. Dr. J. Böhm

31. října 1946.

893/46.

SPĚCHÁ!

Doc. dr. J. Böhm -
pověření.

1.

Ministerstvo školství a osvěty,
/k ruk. dra Hataše/,

P r a h a III.,
Valdštýnský palác.

K tamnímu přípisu č.j. A 216.447/46-V/3. vyžádal si rektorát zprávu od děkanství filosofické fakulty Palackého university, kterou přikládá v opise.

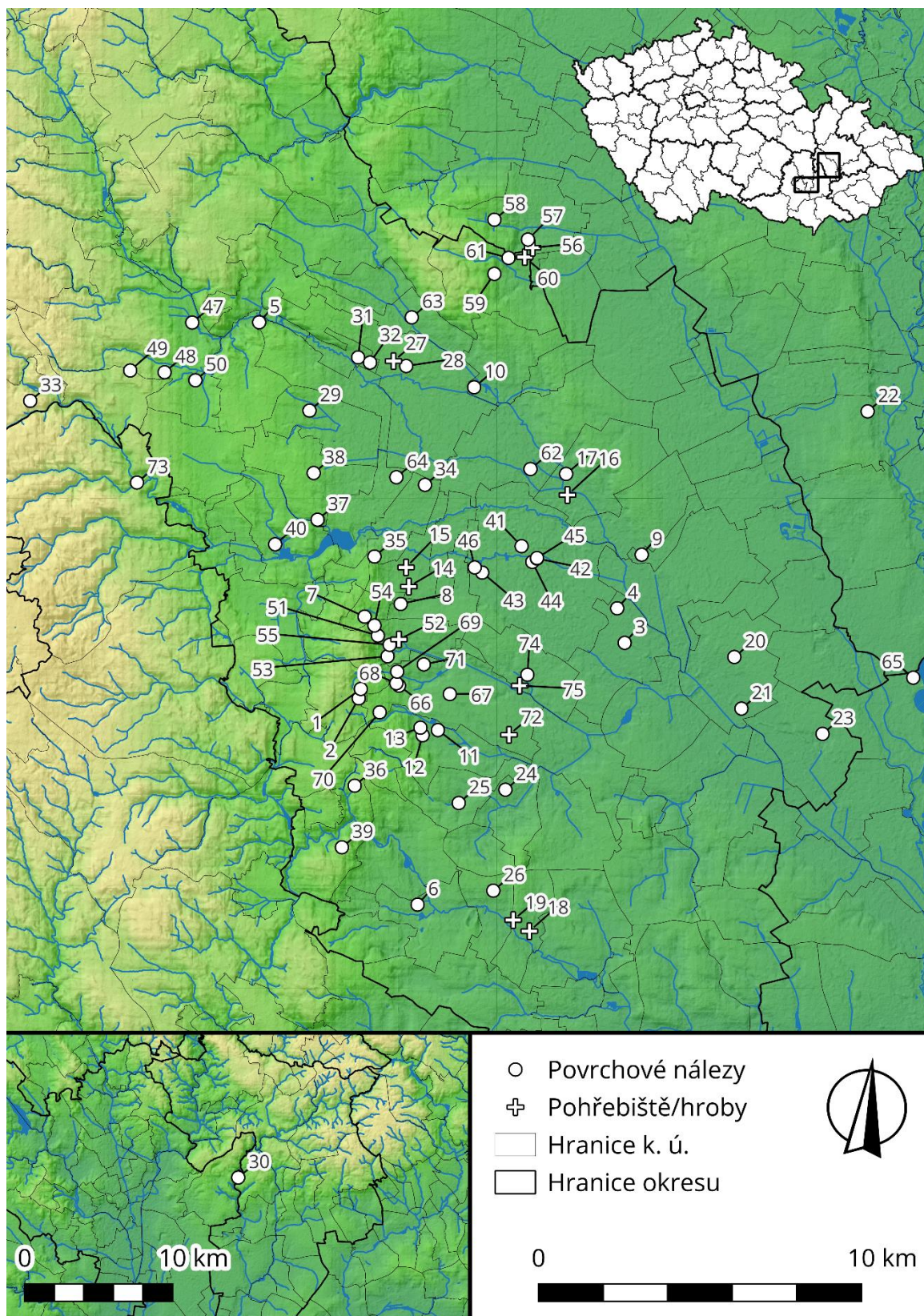
K meritu samotnému podotýkám, že děkanská konference několikrát jednala o povinnosti, která připadá Palackého universitě právě v prehistorickém výzkumu Mojavy, zejména vzhledem k tomu, že některá z nejvýznamějších nalezišť /Předmostí/ jsou v nejbližším okolí Olomouce a dosud nebyla vědecky přezkoumána tak, jak toho jejich význam zasluhuje. Proto byla Palackého universita šťastna, že získala v doc. dru J. Böhmovi neobyčejně schopnou vědeckou sílu právě pro tento obor a proto záleželo Palackého universitě na tom, aby prehistorie byla od samého počátku zastoupena na filosofické fakultě Palackého university. Tento vědecký zájem považuji za rozhodující a žádám, aby ministerstvo školství a osvěty dalo souhlas k pověření doc. dra J. Böhma.

K této žádosti mě vede i jiný ohled zásadní povahy: přijal jsem pověření funkcí rektorskou jenom za předpokladu, že Palackého universita bude skutečnou vysokou školou a nikoliv jen přípravkou pro vzdělání středoškolských profesorů. Kdyby ministerstvo školství a osvěty v konkrétním případě doc. dra J. Böhma se postavilo na stanovisko jiné, vznikl by tím prejudic pro budoucnost, totiž že by čtení a cvičení, nepřepisovaná výslovně zkušební řádem, žádoucí však z důvodů vědeckých, nebyla na Palackého universitě vůbec zaváděna.

Opsáno: _____
porovnáno: _____
vypraveno: 31. X. 1946

7
t. d. rektor

Obr. 16: Žádost rektora UP o pověření Jaroslava Böhma přednáškami a seminárními cvičeními z prehistorie ze dne 31. října 1946 (archiv UP, fond Rektorát UP, k. 7, inv. č. 129, os. spis Jaroslav Böhm.

Obr. 17: Mapa nalezišť, z nichž pochází Trčalovy nálezy (sestavil: D. Spáčil, upravil: autor).

(1 – Alojzov „Goldštýn“, 2 – Alojzov „Humna“, 3 – Bedihošť „Díly“, 4 – Bedihošť „Vrchní padělek“, 5 – Bílovice „Hrad“, 6 – Brodek u Prostějova „Zámek“, 7 – Čechovice „Čechovsko“, 8 – Čechovice „Kopaniny“, 9 – Čechůvky „Hliník“, 10 – Čelechovice „U mlýna“, 11 – Dětkovice „Rybešové“, 12 – Dětkovice „Fintrechtý“, 13 – Dětkovice „Skaličníky“, 14 – Domamyslice „Klínky“, 15 – Domamyslice „Pod Hájem“, 16 – Držovice „Intravilán“, 17 – Držovice „Pastviska“, 18 – Hradčany „Nad Starým hliníkem“, 19 – Hradčany „Špitále“, 20 – Hrubčice „Neurčeno“, 21 – Hrubčice „Ostrovy“, 22 – Charváty „Újezdy a Záhumenní“, 23 – Ivaň „Cihelna“, 24 – Kelčice „Hony“, 25 – Kelčice „Trávníky“, 26 – Koberčice „Padělky“, 27 – Kostelec na Hané „Prostřední Pololány“, 28 – Kostelec na Hané „Rolnická Cihelna“, 29 – Lešany „Na Dluhošicích“, 30 – Líšeň „Staré zámky“, 31 – Lutotín „Intravilán“, 32 – Lutotín „Zadní Hony“, 33 – Malé Hradisko „Staré Hradisko“, 34 – Mostkovice „Sarasy“, 35 – Mostkovice „Vysoudilka“, 36 – Myslejovice „Baja“/„Žákovec“, 37 – Ohrozim „Čubernice“, 38 – Ohrozim „Intravilán“, 39 – Otaslavice „Obrova noha“, 40 – Plumlov „Ředitelství vojenských lesů“, 41 – Prostějov „Intravilán“, 42 – Prostějov „Krypta“, 43 – Prostějov „Polní cesta“, 44 – Prostějov „Starý židovský hřbitov“, 45 – Prostějov „Sv. Petr“, 46 – Prostějov „Za Drozdovicemi“, 47 – Ptení „Bernovy“, 48 – Ptení „Čohadla“, 49 – Ptení „Pazderky“/„Pohodlí“, 50 – Ptení „U Panské cesty“, 51 – Seloutky „Bouzovce“, 52 – Seloutky „Intravilán“, 53 – Seloutky „Příhonky“, 54 – Seloutky „Vinohrady“, 55 – Seloutky „Záhumenní“, 56 – Slatinice „Čtvrť“, 57 – Slatinice „Pod hřbitovem“, 58 – Slatinice „Vinohrádky“, 59 – Slatinky „Dlouhé“, 60 – Slatinky „Nivky“, 61 – Slatinky „Za humny“, 62 – Smržice „Trávníky u ostrova“, 63 – Stařechovice „Kostel“, 64 – Stichovice „Letiště“, 65 – Tovačov „Hradůuch“, 66 – Určice „Cesta k Větráku“, 67 – Určice „Dubská“, 68 – Určice „Golštýn“, 69 – Určice „Kumberky“, 70 – Určice „Mitrov“, 71 – Určice „Záhumenní“, 72 – Určice „Zámezný“, 73 – Vícov „Ježův hrad“, 74 – Žešov „Starý hliník“, 75 – Žešov „Záblatí“)

S L A T I N K Y - sídliště v "Dlouhých",

49/4 hrubý střep z velké kulové nádoby, zdobené
"štípaným" ornamentem :

49/1 okrajový střep z menší
kulové nádoby tenkostěnné :

křemencový nůž :

foto (Lánek)

na zadní straně

1. - 6.

Volutová

Obr. 18: Původní Trčalova evidence nálezů pocházejících z povrchových sběrů (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).

64/5, 7

L U T O T Í N - sídliště "Zadní hony",

šedý střep s vlnovkou :

střep z černě leštěné nádoby profilované
s vysazenou lištou :

Rím.

Obr. 19: Původní Trčalova evidence nálezů pocházejících z povrchových sběrů (archiv MGMP, nezpracovaná pozůstalost F. Trčaly).